

Poistosuunnitelman muuttaminen, Kv

Kunnanhallitus 16.10.2023 § 337

490/02.02.00/2023

Valmistelija	Talousjohtaja Esa Lindell, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy poistosuunnitelman muutoksen, jossa kiinteiden rakenteiden ja laitteiden menojäännöspoistosta siirrytään tasapoistomenetelmään 1.1.2024 alkaen.
Käsittely	Talousjohtaja Esa Lindell esitteli asiaa kokouksessa.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	Sarastia Oy, kirjanpitäjä
Selostus	<p>Muutosesitys kohdistuu poistomenetelmään, jossa kiinteiden rakenteiden ja laitteiden menojäännöspoistosta esitetään siirryttäväksi tasapoistomenettelyyn, kuten kaikissa muissa hyödykeryhmissä tehdään. Aiempina tilikausina tehtyjä poistoja ja kertynyttä poistoeroa ei oikaista.</p> <p>Poistoajakoja ei esitetä muutettaviksi, koska ne perustuvat kirjanpitolautakunnan suosituksiin.</p> <p>Poistomenetelmän muutos on perusteltua ensinnäkin siksi, että tasapoistot tasaavat poistojen vaikutusta samansuuruiseksi koko poistoajalle, kun taas menojäännöspoiston vuosivaikutus on suurin poistoajan alussa ja pienenee määriteltyjen poistoprosenttien mukaisesti vuosittain. Lisäksi poistoajan päättyessä joudutaan tekemään suurempi alaskirjaus.</p> <p>Toinen peruste on poistomäärien suunnittelun mahdollistaminen, sillä tulevien poistojen määrän arviointia varten hankitussa ohjelmassa suunnittelu on mahdollista vain tasapoistoin. Poistot saadaan nyt huomattavasti varmemmin arvioitua tuleville vuosille.</p> <p>Määrittelyt</p> <p>Tasapoisto on poistomenetelmä, jossa hyödykkeen hinta poistetaan tietyn ajan kuluessa kiinteällä summalla. Tasapoistoa käytettäessä täytyy siis tietää hyödykkeen taloudellinen käyttöikä sekä hankintahinta. Poisto tehdään joka vuosi samalla summalla, kunnes taseen arvo on nolla eikä ole enää mitään poistettavaa.</p> <p>Menojäännöspoistossa poistetaan vuosittain jokin ennalta sovittu prosenttiosuus koneen tai kaluston hankintamenosta. Tällä poistomenetelmällä poistot ovat aluksi suuria, mutta pienenevät koko ajan jäljellä olevan poistamattoman hankintamenon pienentyessä.</p> <p>Menojäännöspoistoissa hankintameno ei koskaan mene nolleen, vaan se on alaskirjattava silloin, kun omaisuudella ei enää ole</p>

palvelun- tai tulontuottamiskykyä eli ko. omaisuus ei enää ole palvelutuotannon käytössä.

Kunnassa kiinteät rakenteet ja laitteet muodostuvat pääosin infrastruktuurista, joka tuottaa tuloa pääsääntöisesti tasaisesti – joissain tapauksissa jopa takapainotteisesti (esim. uudet asuinalueet, jotka rakentuvat täyteen vasta ajan kuluessa). Menojäännöspoistot ovat etupainotteiset (degressiiviset) ja siten tällä hetkellä käytössä oleva poisto-aika ei vastaa tulontuottamiskykyä, mikä rasittaa kunnan tulosta etupainotteisesti.

Käyttöomaisuuden näkökulmasta on lisäksi riskinä, että taseesta jää alaskirjaamatta menojäännöspoistojen alaisia hyödykkeitä, joilla todellisuudessa ei enää ole arvoa.

Poistoja koskeva sääntely

Kirjanpitolain 4 luvun 3 §:ssä ja 5 §:n 1-3 momenteissa säädetään pysyvistä vastaavista ja hankintamenosta. Lain mukaan taseen vastaavien erät jaetaan pysyviin ja vaihtuviin käyttötarkoituksensa perusteella. Pysyviä vastaavia ovat erät, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa jatkuvasti useana tilikautena. Muut taseen vastaavien erät ovat vaihtuvia.

Kunnan kirjanpitoon sovelletaan kirjanpitolain lisäksi kuntalakia. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa sitovia ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain soveltamisesta. Pysyvistä vastaavista säädetään mm. kirjanpitolautakunnan kuntajaoston taseen laatimista ja suunnitelman mukaisia poistoja koskevissa yleisohjeissa.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut vuonna 2016 yleisohjeen suunnitelman mukaisista poistoista, jonka tarkoituksena on ohjata suunnitelman mukaisten poistojen tekemistä kunnassa ja kuntayhtymässä sekä yhdenmukaistaa kunnissa käytettäviä poisto-aikoja ja -menetelmiä.

Suosituksen mukaan poisto-aikojen ja -menetelmien tulee perustua pysyvien vastaavien hyödykkeiden tulontuottamiskykyyn ja kunnassa myös palvelujen tuotantokykyyn. Pysyviin vastaaviin kuuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot tulee poistaa vaikutusaikanaan. Pysyvien vastaavien vaikutusajalla tarkoitetaan hyödykkeen taloudellista pitoaika. Pysyvien vastaavien hankintameno jaksotetaan poistoina kuluksi pääsääntöisesti sen koko taloudelliselle pitoajalle. Taloudellisen pitoajan päätyttyä on hyödykkeen hankintamenon oltava kokonaan poistettu mahdollista jäännösarvoa lukuun ottamatta.

Taloudellisella pitoajalla tarkoitetaan sitä aikaa, jona pysyvän vastaavan hyödykkeen ennakoitaan hyödyttävän kuntaa tuloa tuottamalla tai aikaa, jona hyödykkeen ennakoitaan hyödyttävän kunnan palvelujen tuottamista. Pysyvien vastaavien hyödykkeen taloudellinen pitoaika on yleensä lyhyempi kuin sen tekninen pitoaika, joka riippuu hyödykkeen teknisestä käyttökelpoisuudesta kunnan harjoittamassa toiminnassa. Pysyvien vastaavien hyödykkeen taloudellisen pitoajan ja myös poistoajan määrittely tulee tehdä kunnan yksilölliset olosuhteet huomioon ottaen.

Poisto-aika määritellään siten, että se vastaa kunnan omaa suunnitelmaa ja odotusta taloudelliseksi pitoajaksi. Kuntajaoston yleisohjeen

poistoaikeusohjeissa suositellaan määriteltyjen poistoaikojen alarajojen käyttämistä. Suositusta pidempää poistoaikaa voidaan kuitenkin käyttää, jos ne perustellaan hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaisesti. Taloudellisen pitoajan määrittelyssä noudatetaan varovaisuuden periaatetta.